

BUITEN

18^E JAARGANG N^O. 50.

ZATERDAG 13 DECEMBER 1924.

Foto R. H. Herwig.

AAN DE VESTINGGRACHT TE WOUDRICHEM.

Redacteur: Mr. A. LOOSJES.

INHOUD:

AAN DE VESTINGGRACHT TE Woudrichem, ILLUSTR. BLZ. 589	
HET DROOMLAND ACHTER DE BERGEN (28), DOOR	
GILBERT FRANKAU, (SLOT)	BLZ. 590 EN 600
OUDE DRENTSCHE GEBRUIKEN, DOOR H. HOVING .	BLZ. 591
MODERNE LANDHUIZEN, DOOR R. K., GEÏLL. BLZ. 592—597	
NOG EENS „IJZEREN KOEÏEN”, DOOR F. W. DRIJVER	BLZ. 594
DE SLAG IN HET WILDE BOSCH, DOOR J. J. F. SCHILT.	594
JEUGDHERINNERING, DOOR H. E. KUYLMAN.	595
RHODE ISLANDS REDS, DOOR F. H. STAVERMAN,	
GEÏLLUSTREERD	598
CHINEESCHE EEREPOORTEN, DOOR E. P. BOODE,	
GEÏLLUSTREERD	599
ZEILTOCHTJE OP ZEE BIJ ZONSONDERGANG, ILLUSTR.	600

BERICHTEN VAN REDACTIE EN UITGEVERS.

De uitgevers verzoeken beleefdijk dit blad te noemen als men naar aanleiding van eene advertentie, een aanvraag of een bestelling aan een adverteerder doet.

Afzonderlijke nummers: Prijs 40 cts.

Het droomland achter de bergen.

Naar het Engelsch

28) door GILBERT FRANKAU.

(Slot).

„COMBIEN?” vroeg De Gys. „Spreek niet zoo luid. Zij zijn al op drie honderd pas afstand.” Hij kon Akiou en Keo zien, langs de lijn kruipend, bevelen gevend. Nak kwam bij den rand der varens. Er waren zes mannen in Naks uitzichttoren. Nu begon een nieuw salvo van pijlen. Keo rees overeind met gespannen boog. „De Poort,” schreeuwde hij, „de Binnen...” Een zwarte pijl trof hem in de keel; met kletterende wapenrusting viel hij tusschen zijn mannen. . . . .

Tien man waren bij de doorwaadbare plaats, tien er achter, nogmaals tien. Veertig in het geheel. Er ontstond een chaos, mannen traptten op mannen; mannen trachtten uit het water te schieten; mannen gilden terwijl zij zijwaarts in het kokende water vielen. Pijlen floten. Boven de doorwaadbare plaats stonden drie geharnaste gestalten op de aardwerken. Ook een man in het wit; een man met een jachtboog — schietend om zijn leven teredden. *Het was Beamish, die schoot.* De vijand was verdwenen achter de rotsen. Op twee honderd meter afstand stond Nak, als razend dansend op vier witte pooten. Zij zagen twee rijen mannen te voorschijn schieten tusschen de rotsen en naar de doorwaadbare plaats rennen. Dezen keer kon geen macht ter wereld den geharnasten stroom tegenhouden. Hij schoot over de doorwaadbare plek — de Harinesiërs waren over de rivier. Zij bestormden het glacis, de Lange voelde hoe Skelvi uit zijn handen werd gerukt, voelde het beuken van staal op zijn borststuk; wankelde, trok zijn bijl uit zijn gordel, wierp ze naar den vijand, zag een witte gestalte op het aardewerk; wist dat het Beamish was, hoorde een gebrul van De Gys; trok zijn zwaard — sprong over den greppel. De rest was waanzin. Beamish liet zijn strijdkreet hooren, sloeg met de kolf van zijn geweer naar links en rechts, verpletterde gezichten en helmen. De Gys, wiens speer was gebroken, wiens Zwaard Recht was gebroken, wiens twee bijlen vonken schoten in zijn reusachtige handen; De Gys vloekend, brullend, doodend met zijn bloote handen; Phu-nan, op zijn knieën geworpen, opstaande, weer neergesmeten, vertrappt, verminkt; Dicky, wapenloos, sprakeloos, met verscheurde kleeding, schoppend met zijn geschoeide voeten, helmen

verpletterend met zijn bloote vuisten. . . . Eensklaps hoorden zij een Engelsche stem brullend boven het gehuil der gele duivels uit. De stem van Dicky. „Nak! Nak! Nak! Nak!” En Nak hoorde het. Reusachtig als honderd paarden, dol en monsterachtig als een mastodont, ging Nak overeind staan. Bur-roem! Bur-roem! Bur-roem! trompette Nak. De grond donderde onder zijn pooten. Kop omhoog, slurf omhoog, rende hij over den grond. De Harinesiërs vluchtten voor hem. Akiou vluchtte voor hem. Donderend rende hij Akiou na. Hij stampte Akiou tot moes onder zijn vreeselijke pooten. De gele troep vluchtte voor hem, hun prooi achterlatend, en waggelde het glacis op. Maar Nak vervolgde de gele mannen niet. Hij knielde neer en drie met bloed bevleete automaten trokken zich onder pijn en smarten op tot aan zijn nekspieren. . . .

NEGENENTWINTIGSTE HOOFDSTUK.

NAK, DE WREKER.

Gaandeweg, terwijl Nak zijn weg naar het woud zocht over den met lijken bezaaiden grond, kwam er weer bewustzijn in den geest van René de Gys. En met het bewustzijn ook afgrijzen. De vijand had gewonnen; de vijand was de rivier over, voorbij de aardwerken. Hulpeloos uitgestrekt achter den koepel van den kop van den olifant, zich met gekneusde ledematen vastklemmend aan de bewegende nekspieren, zich vastgrijpend aan de haren van Naks kop, de lappen van Naks ooren, durfde de Franschman niet omkijken. Hij wist dat Dicky naast hem was. „Waar is Beamish?” hijgde Dicky. „In orde. Ik ben achter je. Er is hier een riem of zooiets. Is een van jelui gewond?” „Eenige onbeteekenende krabben,” hijgde de Lange, terwijl hem het bloed langs de oogen liep. De olifant draafde voort, bereikte de varens, de streek der geijsers. „Mon ami,” mompelde De Gys. „Tu dis?” „Dat wij verslagen zijn, dat wij vluchten, dat het Bloemenvolk. . . .” „Ik weet het,” zei Dicky uitgeput. „Wij hebben ons best gedaan.” „Wij moeten terugkeeren.” „Wij hebben geen wapens.” „Wij kunnen bij de rivier wapens genoeg vinden.” „Best, mon vieux.” De Lange riep over zijn schouder Beamish toe: „Beamish, De Gys wil teruggaan. Ik zal proberen Nak te laten omkeeren.” „Hij wil niet omkeeren. Ik heb hem daarvoor al den heelen tijd met het telescoop-étui aangepord.” „Hoe ter wereld heb je de telescoop gered?” „Dat mag de hemel weten. Ik vond hem nog om mijn schouder gesespt toen wij Nak bestegen. Zij bereikten den rand van den afgrond en eindelijk in de schaduw van den Steen, bleef Nak stilstaan. Hij knielde neer om hen te laten afstijgen. Het gevecht had hem vermoeid en hij had behoefte aan rust, vóór hij de lange reis naar de zee ondernam. „Wij moeten terugkeeren zonder hem,” sprak De Gys. „Hoe kunnen wij terugkeeren?” vroeg Dicky bitter. . . . Een geraas, een borrelend geraas ver in de ingewanden der aarde, werd gehoord. De Steen trilde, hernam zijn evenwicht. Beamish greep de telescoop. „Wij moeten,” begon hij. Hij zweeg. Hij hield de telescoop als vastgenageld voor zijn oogen. Borrelend geluid — diep in den afgrond. De ste. . . trilde. De twee reuzen keken neer op Beamish, langs de lijn der wijzende telescoop in de richting van de Rots der Droomen. „Te laat,” mompelde Beamish, „te laat.” En toen plotseling: „O, hemel! Laat het niet gebeuren.” Weer klonk het borrelende geluid achter hen; weer schreeuwde Beamish. En terwijl de twee reuzen zich trachtten voor te stellen wat Beamish zag, rukte hij de telescoop van zijn oogen en hij keerde zich naar hen toe. „Ge moet niet kijken,” gilde Cyprian Beamish. „Ik verbied u te kijken.” En met een vreeselijken kreet wierp hij de telescoop in den afgrond. „Courage, mon ami,” zei René de Gys. Weer borrelde de wateren in den afgrond; weer trilde het Steenen Ei tegen den verblindend gloeienden hemel. De twee reuzen zagen hoe de oogen van Beamish met een krankzinnig licht op den Steen gericht bleven. In de hersens van den grond. . . . Wateren des doods. Wateren in den afgrond, Cyprian Beamish. Geef den wateren in den afgrond de vrijheid. Blokkeer den afgrond. Blokkeer den afgrond, Cyprian Beamish. Blokkeer de veiligheidsklep van de wateren des doods! . . . .” „Naar den Steen,” huilde Beamish. „Naar Trillenden Steen.” En hij rende om den rand van den afgrond en wierp zich tegen het Zwarte Ei. Een oogenblik keken de twee reuzen naar hem. Toen begrepen zij eensklaps wat hij wilde doen. „Groote hemel!” brulde De Gys, „de geysers! De geysers!” En ook zij snelden naar den Steen, duwden met

alle kracht ertegen. Maar de Steen bood weerstand, trilde en hing weer in evenwicht op den rand van den afgrond. „Wacht,” zei de Lange. „Wacht tot hij weer trilt.” Zij wachtten dus, als kleine dwergen onder den eivormigen Steen. En weer, terwijl de Steen beefde op den rand van den afgrond, wierpen zij zich met alle kracht ertegen, zij voelden hem bewegen — bewegen — bewegen; voelden hoe hij weer in evenwicht kwam. En eensklaps rees Nak reusachtig omhoog uit de schaduw en kwam nader om hen te zoeken. En juist toen Nak aankwam, hoorden zij het borrelen in den afgrond en wierpen zij zich tegen den steen. Nak begreep. Zijn roode oogen glinsterden. Zijn groote kop werd gebogen. Hij knielde naast hen neer onder het Ei. Hij duwde zijn kop tegen den rand van den Steen; hij duwde met zijn kop tegen het Trillende Ei, hij duwde het ei tegen den uitersten rand van den afgrond. „Het valt,” gilte Beamish, „het valt.” Zij voelden hoe de onderkant van den steen weggleed; voelden dat zij op den rand van den afgrond stonden; sprongen achteruit, zagen den bovenkant van den Steen verdwijnen; zagen den blauwen hemel; hoorden het knarsen van rots op rots — en diep, ver gekraak — stilte. . . . Nu zagen zij het dal duidelijk over den mond van den afgrond heen. Nu voelden zij, mijlen diep onder zich, de aarde beven. Zij keken naar den kring der geysers. De spuitende geysers stegen hooger; stoom kwam eruit; hun flauw gemurmel groeide aan tot een gekerm, tot een gebrul, tot een gebulder van vele wateren. En beneden de geysterstroomden golfde de zee der varens. Golven, golven van aarde, rolden over de varenzee, rolden neer van den rand der geysers, rolden op Floralia. Zij keken naar Floralia; zagen vlammen opstijgen uit de rivier; zagen golven van aarde zich werpen op de vlammen; zagen vlammen zich werpen op de bloesems der boomen, springen van tak tot tak, zagen vlammen de Rots der Droomen omringen; zagen de Rots der Droomen rood gloeiend tusschen de vlammen staan; zagen de Rots der Droomen gesmolten verzinken in een kring van vlammen; zagen een groote waterspuit van modder en stoom omhoog springen uit het hart van het brandende Floralia; wierpen zich voorover op den grond, voelden den grond onder hun verblinde oogen op en neer gaan als het dek van een schip. Duisternis. Duisternis over de zon. Duisternis en het gedonder van vele wateren. Duisternis en stilte. . . . Toen weerklonk luid boven de stilte, luid door de optrekkende duisternis, luid tegen de zon, het symbool van den Wreker, de oorverdoovende stem van Nak.

DETTIGSTE HOOFDSTUK.

NASCHRIFT.

Enige jaren na de gebeurtenissen, beschreven in ons laatste hoofdstuk, komt Lord Richard Furlmere — nu niet anders dan de Directeur van de Furlmere Internationale Cotton Corporation — de bibliotheek van Kasteel Furlmere binnen; haalt een dun platina horloge uit het zakje van zijn wit vest en laat zich in een Louis Seize leuningstoel vallen, terwijl hij zacht en langzaam zegt: „Wat heeft het lieve kind weer langen tijd nodig om zich voor het diner te kleeden.” De tijd heeft den Lange genadig behandeld. Hij is nog steeds dezelfde gesoigneerde jonge aristocraat van vroeger. Onberispelijke kleeding, blijkbaar gemaakt in Bond Street, doet zijn prachtige gestalte goed uitkomen. Een sigaret met gouden mondstuk hangt onaangestoken tusschen de roode lippen onder zijn opgestreken snor. Het goudgele haar verraadt geen spoor van grijs. Zijn blauwe oogen kijken langzaam, vol welbehagen, naar zijn omgeving. Flora, Lady Furlmere, geboren Chaldardelay, loopt de bibliotheek door met zacht geruisch van mauve zijde, steekt hem haar lief gezichtje toe voor een kus. „Ik ben toch niet te laat, wel, Dickums?” Zij zijn nauwelijks een half jaar getrouwd; en de blauwe oogen van den Lange kijken vol bewondering, terwijl hij zijn jong vrouwtje in zijn armen neemt. „Neen, mooie lieveling,” zegt Dicky hartstochtelijk. „Ik ben blij dat je je lieveling nog mooi vindt, Dickums.” Lady Flora bevrijdt zich uit de omhelzing van haar echtgenoot; strijkt een weerbarstig krulletje van haar goudgeel haar glad; zet een pruillend mondje en loopt langzaam naar het middelste raam. De gouden gloed van een volmaakten zonsondergang in Augustus doet zien hoe lief-tallig zij is; de oogen, violet onder lange wimpers, zijn nog meisjesachtig; zij heeft slanke handjes, armen met kuiltjes, een blanken volmaakt gevormden hals en wangen als zacht rose rozen. Eindelijk verbreekt Lady Flora de stilte. „Ik

wou dat zij niet kwamen, Dickums. Het is zooveel prettiger wanneer jij en ik samen alleen zijn.” „Maar Beamish en De Gys zijn mijn oudste vrienden.”

(Slot op bladz. 600 van dit nummer).

Oude Drentsche gebruiken.

HANEMAALTIJD. HANEVEVECHTEN. HANEPIER.

WANNEER men meent, dat 't volksleven in vroeger dagen dof en eentonig moet geweest zijn, dan vergist men zich zeer. Hoe stil en eenzaam de Drentsche dorpen en gehuchten hun dagen lagen te verdroomen in hun mantel van eikenloof — de eik was de Drentsche boom bij uitnemendheid — op sommige tijden steeg de vreugde en uitgelatenheid er ten top en overschreed niet zelden de grenzen der gematigdheid. Op eigenaardige wijze kwam dit o.a. tot uiting bij en na 't sluiten van een huwelijk, een gebeurtenis, waarin een geheel dorp, maar vooral de burenen een zeer levendig belang stelden. Als getrouwe navolgers der gewoonte hadden deze gedaan wat als na-berplicht = burenplicht werd beschouwd. Zij waren n.l. bijeen gekomen om te spreken over 't koopen van een haan, en wie hem voor den disch moest gereed maken. Van kam en slagpennen ontdaan, werd de vogel in zijn natuurlijke houding op pennen gespietst in een schotel op tafel gezet en rijkelijk overgoten met gesmolten boter. Bij meerderheid van stemmen werd daarna uitgemaakt, wie de jonggehuwden tot den hanemaaltijd zou uitnoodigen. Hij, wien deze eer te beurt viel, begaf zich naar 't bruiloftshuis, en kwam al spoedig terug met enkele gasten en met bruid en bruidegom, die met een oorverdoovend geschreeuw in allerlei toonaarden en 't geroep van „kukeleku” werden ontvangen. Men verzocht hen plaats te nemen. Vóór het jonge paar stond de geplukte kraai. Was de geheele voorstelling als een satyre op de macht waarover voortaan de jonge man had te beschikken, en hieraan valt niet te twijfelen, wie zal haar dan geest ontzeggen? Met zijn kraaien zou 't uit zijn. Er zou voortaan een zijn, die vooraan kakelde in de levensren. Zijn kam, zijn trots, was hem afgesneden, zijn slagpennen, waarin zijn kracht zat, waren hem ontnomen. Hij was getrouwd, had zijn macht verloren. Hij was „Simson met afgesneden lokken.” Een der burenen, een matador in het voorsnijden, bekend als zoodanig, nam het mes, plaatste zich voor de tafel, en keek rond. Hij wachtte, maar nauwelijks werd er „één, twee, drie!” geroepen, of hij greep het mes, wentelde den haan om, en ontleedde hem met een paar handige sneden. Dan werd er rondgedaald, waarbij de jonggehuwden het neusje van den zalm bekwamen, de beste brokken met beschuit en boter. Na het einde van den maaltijd volgde een dankzegging, maar die bedierf in vele opzichten het aardige van de klucht door het parodieeren van het heilige en eerwaardige. De bruidegom stond op, gaf den voorsnijder een fooi en vertrok met zijn vrouwtje naar zijn woning om het onderbroken huwelijksfeest voort te zetten. Bij het hertrouwen van een weduwnaar ging het anders toe. Dan kocht men twee hanen, en bood die levend de gehuwden aan. De een moest den man, de andere de vrouw verpersoonlijken. En daar men ten allen tijde, evenals in het Jan-Klaassenspel, den echt gaarne voorstelt als een twist- en vechtpartij zonder einde, behoeft het geen verwondering te baren, dat men hem hier ook bij deze gelegenheid zocht te ridiculiseeren door de beide hanen tot vechten aan te sporen. En wat zou het aardig zijn, wanneer de haan, die de vrouw representeerde, zegevierde over zijn tegenpartij! Geen middelen werden gespaard om dat doel te bereiken, en wee den weduwnaar, wanneer zijn representant ineen dook met gehavenden kam en bebloede veeren. Dan volgde er een algemeen gelach en gebulder van vroolijkheid. . . . dan werd hij op allerlei wijze bespot, hij, de man, die veroordeeld scheen, om onder de pantoffel van zijn vrouw te zitten. Was de hanen-energie gebluscht, was er geen lust meer om de veeren op te steken, de sporen te laten voelen, dan werden de kampvechters geslacht en verorberd. Vervolgens werd er gedronken of gegeten, al naar men 't wil noemen. In Drente bestond n.l. de gewoonte bier met beschuit en siroop te vermengen en deze verdikte massa bij plechtige gelegenheden op te dissen. Dit bier, op den hanemaaltijd geschonken, werd hanebier genoemd. Later werd het vervangen door brandewijn of jenever, waardoor de ingetogenheid niet werd bevorderd, en de hanencomédie dikwijls veranderde in een treurspel.

H. HOVING.

Foto C. Steenbergh.

VIJVER MET ROSARIUM.

HET MODERNE LANDHUIS.

(Vervolg).

HET huis werd gebouwd op het hoogste punt van het beschikbare terrein, dat bij den bouw een geheel kale vlakte was. 't Ligt nu op een terras, waarvan baksteen trappen voeren naar rosarium, pergola, vijver en rotstuijn, om welke zich de tuin uitstrekt, waar de aanplantingen reeds dichter groeien en over niet al te langen tijd een schaduwrijk park in uitzicht stellen. Een schaduwrijk park, waar de landschapstijl wordt gehandhaafd, met slingerpaden en bosschages, terwijl aan den voet van het terras een meer gestyleerde tuin zich uitstrekt; een tuin, begrensd door den terrasmuur tusschen de steentrappen, in voorjaar, zomer en vroegen herfst bedekt met een verbijsterenden overvloed van bloeiende planten, daverend van 't oranje der Indische kers, 't rood van cotignasters, 't goudgeel van zonnebloemen. Een tuin, waar rondom een kunstmatigen vijver, honderden rozen bloeien, heel den zomer door, in voorjaar en najaar, 'n profusie van het zuiverste wit tot het gloeiendste, harts-tochtelijkste rood, in een steeds wisselend gamma van zacht bloesemige theekleur, teeder rose, warm oranje. Hoevele soorten er bloeien, ik weet het niet, maar we erkennen ten volle, dat Parny met de intuïtie van den dichter waarheid sprak toen hij deze regelen schreef:

Lorsque Vénus, sortant du sein des mers,
Sourit aux dieux, charmés de sa présence,
Un nouveau jour éclaira l'univers;
Dans ce moment, la rose prit naissance.

Heerlijk bloeien ze hier, en merkwaardig is het te zien, hoe goed de teere tinten der rozen harmonieeren met het felle rood der besjes, verscholen tusschen de donkere, glanzende, droge bladeren der cotignastersstruiken, zich buigend over den hardstenen rand, zich spiegelend in het glanzend watervlak van den vijver, in het midden van alle rozenpracht gelegen. Hier en daar een geschoren boompje verstilt de uitbundigheid, reeds door den tuinarchitect beperkt met den strakken aanleg van dit terrein, waar natuur en kunst elkaar aanvullen en verrijken. Daar loopt ook de pergola, onmisbaar bezit eenmaal ook der Renaissance landhuizen. ☞ Ook hier rozen, overstromend met hun overvloed heel het ranke netwerk van hou-

ten staven, rustend op baksteen pijlers. Onmisbaar attribuut sinds onheugelijke tijden van het rosarium, beide volkomen passend ook in den tuinaanleg van een modern landhuis. Trouwens, het voorbeeld hier gegeven, toont in den aanleg der tuinen, in de inrichting van het huis zelve, hoe voortreffelijk oude en nieuwe schoonheid te zamen gaan, mits 't inderdaad schoonheid is, die gehanteerd wordt. Mits niet 't praedicaat „oud", noch 't praedicaat „modern" den toon aangeven. We zullen 't zoo aanstonds zien, als we de hal van het huis betreden, we zien 't reeds hier bij de pergola zelve, we zien 't ook in de tuinmonumenten o.a. bij 't Florabeeldje, een symbool van natuurovervloed, waarvan deze tuin, op kalen, dorren zandgrond aangelegd, 't bewijs levert. Nieuw is de pergola, uit vroeger eeuwen de statuette, en wie zou één oogenblik aan 'n wanklank durven denken, aanschouwend 't lieflijk geheel. ☞ De pergola is tamelijk lang, 100 Meter: als we aan 't eind zijn gekomen, zijn we vlak bij den rotstuijn, met den vijver, waar een betonnen bodem het water belet in den zandgrond te verdwijnen. Een klein, kunstmatig beekje zorgt mede voor de besproeiing van edelweiss, sedums, en welke andere bergplantvariëteiten er nog meer mogen groeien. Aan bevoegder pen dan de mijne laat ik gaarne de taak, uitvoerig dezen rotstuijn, de trots van de vrouw des huizes, te bespreken. Voor mij, leek op dit gebied, bezat ze de aantrekkingskracht van al wat uit den vreemde overgebracht in eigen grond verder groeit en tot een ontwikkeling komt, door de overplanting niet geschaad. Het terrein voor dezen tamelijk uitgestrekte rotstuijn werd geheel uitgegraven: een heuvel vormde zich van het vrijgekomen zand, waarvandaan men nu een vrij en wijd uitzicht over de tuinen en de omgeving heeft. Haast zoo wijd en ruim als uit het huis zelve, dat we nu binnegaan. ☞ 't Huis werd indertijd gebouwd in vrije navolging van een Engelsch country-house. De Engelschen hebben al sinds onheugelijke tijden naast de grandiose kastelen van den adel, van een uitgebreidheid, als nauwelijks één enkel oud kasteel in ons land kent, naast deze geweldige gebouwencomplexen ook het eenvoudiger, minder wijdloopige, maar stellig comfortabeler landhuis gekend. 't Is een feit, dat de Engelschman, de doorsnee-Engelschman tenminste,

Foto C. Steenberghe.

TUINHUISJE AAN HET EINDE VAN DE PERGOLA.

ofschoon zijn gevoel voor schoonheid en verfijnde cultuur geringer is dan dat van den Franschman, een intuïtiefen speurzin heeft, waar 't zijn „home” en zijn gemak geldt. En waar de overdrukke Londensche season 't voor 'n bepaald deel der Londensche society volstrekt noodzakelijk maakt in de vrije natuur weer tot rust te komen tijdens de zomermaanden, daar greeide vanzelf het comfortabele landhuis, zijn voorbeeld vindend in de dorpsche cottages, maar ze tevens verrijkend met alle gemakken, zonder welke een lid van de upper . . . . . thousand nu eenmaal niet leven kan. ¶ 't Is dit voorbeeld van geriefelijk landhuis, dat den architect Ouëndag, toen hij ons huis bouwde, inspireerde. We merken 't zoodra we de huisdeur zijn gepasseerd. Ter linker hand een ruime vestiaire, te rechter een afgesloten hal, waarop alle kamers der benedenverdieping uitkomen, terwijl van daaruit de trap omhoog voert. ¶ De groote zwart wit geruite marmer vloerbetegeling onderscheidt deze hal, welke toch heel goed als woonvertrek kan worden gebezigd, van de eigenlijke woonruimte. Hoe gelukkig gaan oude en nieuwe, Oostersche en Westersche kunst hier samen! Een merkwaardig Chineesch huisaltaar, zooals men thans nog in de woningen der vermogende Chineezen aantreft, een statige zeearend met wijduitgespreide vleugels (Japansch brons), wierookbranders van oud-Chineesch brons en teeder getint cloisonné, Chineesch en Japansch porselein, met oude gebrandschilderde ramen, zeven in getal, uit een kasteeltje in den Bommelerwaard, geslachtswapens uit de 17e eeuw, van een curieuse veelkleurigheid, al deze exotische en inheemsche schoonheid completeert de meubilering, waarin zijn opgenomen een paar eikenhouten zeteltjes van Dijsselhof, het hooge ebbenhouten tafeltje met soepele en ranke emailleversiering, door T. Nieuwenhuis gecreëerd als voetstuk voor den Japanschen zeearend en daarmede vereenigd tot één onverbrekkelijk geheel. ¶ En langs de wanden vinden we oud-Chineesche teekeningen, een doek van een 19e eeuwshen Franschen meester, een aquariumstudie in waterverf van Dijsselhof, die in ons Amsterdamsch aquarium de stof van zijn talrijke voortreffelijke kunstenaar, op een even hoog niveau plaatsen als zijn meubelen, houtsneden en batikwerk plaats op het gebied van het kunstambacht doen.

Natuurlijk zijn slechts enkele specimen van zijn werk als kunstnijvere in dit huis te vinden, omdat zijn producten op dit gebied zeer schaars zijn. ¶ Van Lion Cachet vindt men er mooie kasten en tafels, en van Nieuwenhuis naast meubelen vooral betimmeringen. De laatste wist een paar vertrekken weelderig en rustig, evenwichtig op te bouwen, samenwerkend met den eigenaar, met wiens wenschen, met wiens bestaand bezit hij wel degelijk rekening hield, zoodat de geest van den bewoner, wien het beste der 19e eeuwse schilderijkunst, wien het schoone dat Aziatische pottenbakkers, dat Aziatische cekenars schiepen, evenzeer ter harte gaat, overal zich openbaart. ¶ Gezamenlijk hebben ze gewerkt, dit driemanschap, de kunstenaars G. W. Dijsselhof, C. A. Lion Cachet, en T. Nieuwenhuis op het kunstnijverheidsatelier, door de firma van Wisselingh in 1898 voor hen opgericht aan 't Rustenburgerpad. Er bestaat een studie van Isaac Israëls, de drie kunstenaars te aanschouwen, in die dagen de vertrekken der decoratieve kunst. Ze laat ons Nieuwenhuis zien, jong, vragend-verwonderd de wereld aanschouwend, daarnaast Dijsselhof, met iets van den dichterlijken wijze in de oogen, Lion Cachet, zeker en zelfbewust. De schilder is wel doorgedrongen tot ieders wezen, tot het wezen van elks kunstenaarsaad, dien we kunnen herkennen in al zijn uitingen, in heel den levensgang van ieder van hen. ¶ Zooals gezegd is zijn twee vertrekken door Nieuwenhuis ingericht. Ik noem in de eerste plaats de zijkamer, die als zitkamer dienst doet, waar het kostelijke eenvoudige gebeitelde en toch rijk met ivoor, koningshout en satijnhout versierde ebbenhouten pannelwerk. Hoe wist de kunstenaar, dat dit precieuse hout alleen met de uiterste toewijding genaderd mocht worden, hoe felle hoeken, hard gebeitelde ornamenten, de schoonheid van 't materiaal zouden schaden. De bovenste helft der wanden werd bekleed met door hem ontworpen, zoogenaamde Ramaerstof, hier goudkleurig, die ook gespannen werd tusschen het mahoniehouten lijstwerk der zoldering. Het ook door hem ontworpen trijp frisé der stoelen (van de weefgetouwen der Hengelose trijpweverij afkomstig, waarvan eens Eduard Verkade directeur was), het goud dooraderde zwarte van den schoorsteenmantel, het lichte en donkere bruin der kalfslederen banden, die de open boekenkast, één wand der kamer

geheel in beslag nemend, tot een decoratief moment bij uitnemendheid maken, ze vormen alle tezamen één kleurengamma van bruin en goud, oneindig gevarieerd. Op de afbeeldingen van deze zitkamer ziet men behalve de genoemde open boekenkast ook een paar kasten met deurtjes. Deze zijn navolgenswaardig ingericht voor het opbergen van plaatwerken, die elk afzonderlijk op een uittrekbare plaat gelegd, gemakkelijk te hanteeren zijn. Een ingebouwd kastje met glazen deurtjes biedt plaats voor oud Delftsch aardewerk, terwijl aan de wanden, boven lambre en boekenkasten welke ± anderhalven meter hoog zijn, Fransche schilderijen der 19e eeuw hangen. ☞ Zoo'n kamer met veel en goed verzorgde boeken ziende, moet men het wel betreuren dat vergeleken met de achttiende eeuw thans het boek als schoonheidsobject zoo zeer in discredit gekomen is. Toen toch werd geen heerenhuis gebouwd zonder een bibliotheek-kamer, geen tuinkoepel zooals men er nog bij enkele buitenplaatsen vindt, zonder een in den muur ingebouwde boekenkast. Welke architect denkt er tegenwoordig over, zijn bouwheer voor te stellen ook een bibliotheek-kamer in het bouwplan op te nemen en in hoevele gevallen zou wellicht zijn voorstel met hoongelach beantwoord worden. En toch, hoeveel mooier wordt een kamer waarvan de wanden gedeeltelijk door boeken worden ingenomen, om niet te spreken van het genot en de geestelijke verheffing die met het lezen van mooie boeken verband houden. ☞ De bovenramen in dat vertrek en ook die in de in het volgend nummer af te beelden eetkamer zijn met glas in lood gevuld, versierd met bloemen, vogels en visschen naar tekening van G. W. Dysselhof. ☞ Ook de kroon en de hoekklampjes voor de elektrische verlichting zijn van Nieuwenhuis, die tevens de ornamenten der beide andere kamers en van de hal ontworpen heeft. Deze ornamenten zijn alle uit de hand vervaardigd van dun goudkleurig koper, Tombak genaamd. De versiering bestaat in het uitzagen van zoo vele bladmotieven, dat het ornament, hoewel van metaal, wat het aspect van teerheid betreft, in harmonie komt met den dunnen electrischen draad en de kleine lampjes.

(Slot volgt).

R. K.

Nog eens „Ijzeren Koeien”.

TER aanvulling van hetgeen in een vorig nummer van „Buiten” over „Ijzeren Koeien” gezegd werd, kan nog het volgende dienen. In de Code Civil wordt in het hoofdstuk „du Bail à Cheptel” een bijzondere afdeling gewijd aan „le Cheptel donné par le propriétaire ou colon partiaire” (art. 1821—1826). Deze soort van pacht „par lequel le propriétaire d'une métairie la donne à ferme à la charge qu' à l'expiration du bail le fermier laissera des bestiaux d'une valeur égale au prix de l'estimation de ceux qu'il aura reçus” wordt „Cheptel de Fer”, d.i. Ijzeren Pacht genoemd, terwijl het hier bedoelde vee wordt aangeduid als „Pecus ferreum,” ijzeren vee, of „Vaccae perpetuae”, bestendige koeien. De uitdrukking „Eisernes Vieh stirbt nicht” wil dan aanduiden dat de dieren, in de verbintenis begrepen, nooit sterven of verloren gaan ten nadeele van den eigenaar of verhuurder. In de turben op de Costumen van 's Hertogenbosch d.d. 12 Jan. 1508 wordt met betrekking tot de „ijzeren beesten” gezegd „dat men den Laat (onvrije boer) of Wijnner

(landbouwer) diezelfde beesten onder gheeft ende tsoe wanneer hij weeromme aftrect van der hoeve of wijnnige dieselve die voorsegde beesten, hoewel sij ijzeren beesten genoemd sijn, die voorsegde beesten, hoewel sij ijzeren beesten oft gelden als soo goet moet maken oft leveren met beesten oft gelden als hij die in sijn aannemen ontfangen heeft.” En wat de stalen koe in den stal van den pachter betreft, deze moest wellicht dienen om den man aan zijn verplichtingen te herinneren. ☞ Van ijzeren koeien als deel der Pastoralia of Pastoriegoederen gewaagt een stuk uit het laatst der zeventiende eeuw betreffende kerk en pastorie van Schoonebeek, waarin als inkomsten van den Pastor loci, behalve landerijen, zaad en de zoogenaamde sterfpacht of sterfbrooden of zielenbrood — voor ieder op bejaarden leeftijd overledene gedurende 30 jaren en voor ieder jonger gestorven gedurende 15 jaren één brood 's jaars, hetwelk op St. Maarten afgelost kan worden in geld, terwijl bij elk brood een pond boter behoorde — ook vermeld worden „twee ijzeren koeien.” In Scherpenzeel en wellicht ook elders verstond men onder een „ijzeren koe” een bedrag aan geld, hetwelk de bewoner van een boerenplaats moest bijdragen aan het predikants-traktement, een belasting, welke als servituut op die hoeve lag. Sommigen hebben in de benaming „ijzeren vee” een overblijfsel willen zien van de oude „ijzeren dierenoffers.” Immers het „offeren in effigie” d.i. in beeltenis offeren, bestaande daarin dat men in plaats van het dier een uitbeelding er van ten offer bracht, is een oud gebruik, dat nog in velerlei vorm voortbestaat. In de kerk van

St. Léonhard te Huisingen in de Belgische provincie Brabant worden nog altijd allerlei ijzeren konterfeitsels van dieren bewaard, welke door de bedevaartgangers in processie meêgedragen werden of nog worden, op hoop van herstel van ziek vee.

F. W. DRIJVER.

De slag in het Wilde Bosch.

TIs alhéél lang geleden, dat de

tegenwoordige

Soestdijkerstraatweg, de fraaie boschweg, die van Hilversum naar Baarn voert, den naam „Lapersweg” droeg, naar het „Lapersveld” waarlangs hij voerde, en 't is weder deze laatste naam, die ons een episode uit de veelbewogen geschiedenis van het Gooi te binnen brengt. Eemnes was in de middeleeuwen een welvarend dorp. 't Beleefde echter dikwijls woelige tijden, want het was gelegen tusschen Holland en Gelderland en... die twee hadden o zoo dikwijls ruzie. 't Bleef niet alleen bij kleine verschillen, soms werd een ware krijg gevoerd, en dan kwam Eemnes daarbij in het gedrang, hoewel het feitelijk tot Utrecht behoorde. ☞ Waren Holland en Gelderland het dikwijls niet-eens, ook tusschen Holland en Utrecht tusschen de laatsten was het bezit van het Wilde Bosch, waarin het hierboven genoemde Lapersveld lag en vooral de Het Wilde Bosch was naast het Gooier Bosch (ons wêlbekend door de gevangenneming van Floris V), een van de grootste wouden, die oudtijds het Gooi en omgeving bedekten; het Lapersweg. ☞ Toen dit Wilde Bosch, door veelvuldig en daaraan grenzende gronden voor de levering van brandstoffen van meer belang, werd ook de strijd om het bezit van die gronden vinniger en speelden zich in de nabijheid van Eemnes dikwijls heftige tooneelen af, waarin dan de bewoners van dat

Foto C. Steenbergh.

HET MODERNE LANDHUIS. VIJVER MET COTIGNASTERRAND.

Foto C. Steenbergh.

HET MODERNE LANDHUIS. PANORAMA UIT DE EERSTE VERDIEPING.

dorp, die bovendien zelf ook belangen hadden bij de venen, maar al te dikwijls werden betrokken. ☼ Alsof al deze beslommingen nóg niet voldoende voor hen waren, zoo zochten de Eemnessers, die toenmaals naar 't schijnt een strijd-lustigen aard hadden, bovendien twist met hun Heer, den Bisschop van Utrecht. Ze verklaarden tenslotte liever onderdanen van den Graaf van Holland dan van hun wettigen Heer te willen zijn en hielden blijkbaar niet van halve maatregelen, want in 1345 zwoeren zij den Bisschop openlijk af en noemden zich in 't vervolg „Oost-Hollanders.” ☼ De toenmalige Bisschop van Utrecht, Jan van Arkel, was er echter de man niet naar om zich zoo'n smaad te laten welgevallen; hij besloot zijn weerspannige onderdanen van de dwalingen huns weegs terug te brengen en rustte een legertje uit om te dien einde tegen Eemnes op te trekken. Waar aan den afval van Eemnes nog wel meer belangen deel gehad zullen hebben en het, zij het dan niet openlijk, tusschen Holland en Utrecht zal zijn gegaan, werd den Eemnessers dan ook van Holland-sche zijde steun verleend. Amelis van Mijnden schaarde zich met zijn mannen, meest Gooiers, aan de zijde van Eemnes, zoodat de onderwerping van dit dorp een bloedig verloop had. ☼ Toen de bisschoppelijke troepen den Lapersweg wilden verlaten om tegen Eemnes op te trekken, stietsen zij in het daarachter gelegen Wilde Bosch al spoedig op het legertje der opstandelingen. Een hardnekkige strijd was het gevolg, de Eemnessers werden teruggedrongen en de eindbeslissing viel op een open veld in het Wilde Bosch, het Lapersveld, gelegen ten noordoosten van de streek tusschen Kievitsdal en Hooge Vuursche. De beter-geoefende troepen van Jan van Arkel behaalden de overwinning; vele gewonden bleven op het slagveld achter. Amelis van Mijnden, die zelf zijn mannen aanvoerde, werd ernstig gewond gevangen genomen. De bisschoppelijke vanen wapperden weldra in het onderworpen Eemnes, dat, onder zware bestraffing, gedwongen werd den Bisschop van Utrecht weder als zijn Heer te erkennen. ☼ Nog steeds heet het bosch ten N.O. van den tegenwoordigen Soestdijkerstraatweg „Wilde Bosch” als herinnering aan het woud, dat zich daar voorheen bevond, en de wandelaar, die er rondwaalt of nederzit aan het nabij gelegen schilderachtige Waschmeer, zal in den regel niet weten, dat hij vertoeft in een omgeving, waar eens zóó'n kleine, maar vinnige slag geleverd werd. ☼ Dat de strijd-lust van de Eemnessers niet zoo héél spoedig bekoeld was, moge blijken uit de geschiedenis. Nog

geen eeuw later, in 1438, ondernamen zij het nógmaals om zich aan het gezag van den Bisschop van Utrecht te onttrekken. Ook nu moesten zij het onderspit delven en werden wederom door dien Bisschop tot gehoorzaamheid gedwongen.
J. J. F. SCHILT.

JEUGDHERINNERING.

TOEN ik dezer dagen nog eens de plaats bezocht, waar ik mijn gelukkige jeugd heb gesleten, kwam ik langs de weilanden, die de zee begrenzen en zag daar een vogelbaan met hut. 't Was Zondag, en aangezien het vogelvangen dan verboden is, was er geen vogelvangster aanwezig. De vogels stoorden zich er niet aan, wat voor dag het was, want heel de lucht was vol geruchte van de ons verlatende pelgrims en hun lokstem riep bij mij herinneringen op aan mijn jeugd, waarvan ik hier iets wil verhalen. ☼ Als October zijn intrede had gedaan, kleurig blad en gouden tinten het bosch versierden, de propfen der elzen zwart werden en de stammen der berken als zilver blonken, dan kwam voor ons een prettige tijd, de tijd van 't vogelvangen. Hoe keken wij naar de lucht of wij ook sijsjes zagen en of de vinken en robijntjes al begonnen te trekken, en wanneer de eerste loktoon van het sijsje gehoord was, ging het als een blijde mare rond: „er vliegen sijsen, men heeft ze gehoord”! ☼ Op een vrijen Woensdag- of Zaterdagmiddag trokken wij jongens dan naar de elzenhaag en braken uit een der struiken den kop, die goed voorzien was van donkere propfen. Deze boomtop, op zich

Foto C. Steenbergh.

HET MODERNE LANDHUIS. DE HAL.

zelf een aardig boompje, werd met kleinere takken opge- maakt en dicht bezet met stukjes vlier- of frambozenhout- nukjes — zoo noemden wij ze — waarin later de lijmstokken gestoken werden. Dit geheel werd aan een stevigen paal gebonden en deze boom werd dan zoodanig in een vrucht- boom geplaatst, dat hij er boven uitstak. De lokvogels, ook sijsjes, die zaadvast waren en goed zongen, werden onder den boom gehangen en de vangst kon beginnen. ☼ Van 's morgens 6 tot 12 uur kon men sijsjes verwachten: dat is de trektijd dier vogels. Wel kwam er nog eens een kop- peltje in den namiddag, doch dit was sporadisch. Tegen dien tijd gaan de sijsjes in de elzen eten en trekken niet. ☼ Komt er een vlucht aan, dan lokken de kooivogels, de vreemdelingen zien den elzenstruik in den boom, en denkende voedsel te vinden, vliegen zij er in en worden gevangen door de lijmhoutjes. ☼ Het vangen was wreed, maar wat voelden wij jongens daarvan. In dien tijd leerden wij op school nog niet de vogels lief te hebben. Wel lazen wij eens een lesje over de straf, die op het uithalen van vogelnestjes volgde, doch toen was nog niet de groote strijd begonnen tegen het opsluiten van vogels in kooien en het doden van vogels voor hoedversiering of om smulpapen tot een lekker hapje te dienen. Bovendien zat het vogelvangen den menschen van de streek, waarover ik het heb, in het bloed en leverde aan deze, vooral in de wintermaanden tijdens wer- keloosheid, een bestaan op. ☼ Met een dezer vogel- vangers, een zeer armen stakker, had ik als jongen van 13 à 14 jaar vriendschap ge- sloten, tenminste 't werd mij bij hooge uitzonde- ring toegestaan om 's morgens vroeg in zijn vogel- hut te komen. Zijn netten waren oud, de touwen half vergaan, en de lokvogels in de kleine kooi- tjes verwaar- loosd, een arm- zalig zootje om mee te gaan vin- ken. En „Spek,” want zoo heette hij, was een wrak van armoede, woonde in een

Foto C. Steenbergh.

HET MODERNE LANDHUIS.
KIJKJE IN DE HUISKAMER.

krot, zorgde voor zich en een pleegzoon, zocht 's morgens hout, „krabde” — zooals hij het zelf noemde strui (dennenaalden harken) en ging in 't najaar vogels vangen. ☼ Dit laatste ging hem echter slecht af, want zijn branderige, ontstoken oogen zagen slecht, konden niet meer berekenen, wanneer hij het roer- touw, waaraan twee of drie levende vogels waren gebonden — moest optrekken, om met fladderend beweeg, de roervogels boven de baan te doen zweven, om daardoor de trekkende vogels in den waan te brengen dat daar voedsel te vinden was. ☼ Ik geloof, dat ik aan zijn hulpeloosheid mijn vriendschap te danken had. Dikwijls nam ik het trektouw van hem over, leerde roeren en het net op den juisten tijd overtrekken, kende al de vogels aan vlucht en stem en werd zoo verzot op dit werk, dat ik elken dag al vroeg de veeren uitkroop en bij het dagen reeds hielp, de groote netten te leggen, de lokvogels uit te zetten, al naar gelang de wind was en de putterdistel met de lokputters een eind de weide inbracht. Hoe klein en jong ik nog was, Spek werd eenigszins afhankelijk van mij en zoo langzamerhand werd ik zijn vertrouwd. ☼ Hij was dom, had schrijven noch lezen geleerd, en had het eenvoudige geloof, dat hoewel hij het op aarde niet rooskleurig had gehad, het hem hierboven beter gaan zou. Een zijner filosofische uitdrukkingen was, als ik op koude winteravonden wel eens een bezoek bracht

aan zijn armoedige woning, en wij op een wankelenden stoel bij den haard waren gezeten, waarin het des zomers vergaarde dennenhout knapperde en heerlijke harsige lucht verspreidde: „Jongheer, 't kos nog we es gebeuren, dat baron S. hier namaals in 't groot heeal op mijn eigendommen „strui zal krabben” en als slot was het altijd: „Als de groote taptoe blaost, alle man persent”. Voor Spek heeft de groote taptoe al geblazen en er zijn er niet velen, die hem zullen missen, maar toch moet ik dikwijls aan hem denken en aan zijn naief geloof, waarmede hij het ongekeerde is ingegaan. ☼ 't Was op een frisschen morgen in 't laatst van October dat ik, na vlug mijn kleederen te hebben aangeschoten, mij naar buiten begaf om mijn ouden vriend eens te gaan bezoeken. In 't Oosten streed de nacht met den groeienden dag en kleurige vlammen sloegen door de wolkenrafels en verdreven de duisternis, die met onhoorbaren wiekslag in 't Westen verdween. 't Had gevoren en de rijp, die over de velden lag, verzilverde alle grassprietjes, hekken en draden. Op de vogelbaan was Spek reeds bezig zijn netten te leggen en ik werd ontvangen met „u bent van- morgen laat, maar dat geeft niet, want 't zal niet veel worden, de landen zijn te nat en dan willen de vinken niet vallen.” ☼ Weldra hadden wij de netten gelegd en wachtten. Reeds kwamen er vluchten spreuwen met snelle vaart over ons

heen gieren. Flui- tend suiden hun wieden door de lucht en ontel- baar was hun aantal. Spreu- wenwolken noem- den wij ze. Toen kwamen de kraai- en, de kleine kau en de roek, die zeer hoog trok- ken en onder aanhoudend gekrijsch hun man- schappen bij el- kander hielden. „'t Wordt van- daag niks”, zei Spek, „want alser kraaien trekken, zie je geen andere vogels.” ☼ Toch kwamen er reeds eenige koppels vinken, kepen (oranjevinken) en robijntjes voor- bij doch deze schenen zoo'n haast te hebben, dat zij niet naar

de roervogels of de lokstemmen omkeken. ☼ Toen kwam er een groepje vinken al kwinkend en lokkend met golvende vlucht over de boomen. Spek zag ze niet met zijn oude oogen, doch hooren deed hij ze wel en reeds dook hij in de hut neer en trok het roerkoord. Op fladderden de vogels, de kooilingen kwinkten terug en ik greep het trekkoord, om de vinken, als zij in het op de baan gestoken rijshout zouden neerstrijken, te verschalken. ☼ Reeds hadden eenige vogels met weifelende vlucht zich neergezet en zette ik mijn voeten vast om het voor mijne krachten haast te zware net te kunnen overhalen, toen de lokvogels plotseling zwegen en als een bliksemstraal zoo snel een grauwe vogel zich op de baan wierp, een der roervogels greep en met dezen trachtte op te vliegen. Zijn ruk gaf mij mijne bezinning terug en met een forschen ruk trok ik de netten over en rende meteen al naar de plaats waar de grauwe roover lag te spartelen. 't Was een sperwer en hij bracht, daar er voor deze soort door den jagersbond een premie was uitgelooft, 50 cent op. 't Was geen slecht begin en juist toen Spek een van zijn vogelvangerv verhalen zou gaan beginnen over de brutaliteit van deze roofvogels, schoten de putters met schellen roep hun lokstem in de lucht. ☼ „Putters, duuk je toch, putters”, fluisterde Spek en zenuw- achtig grepen zijn vingers naar het roerkoord, hij durfde echter ternauwernood roeren, bang de vogels, die met on-

Foto C. Steenbergh.

HET MODERNE LANDHUIS. KIJKJE IN DE HUISKAMER.

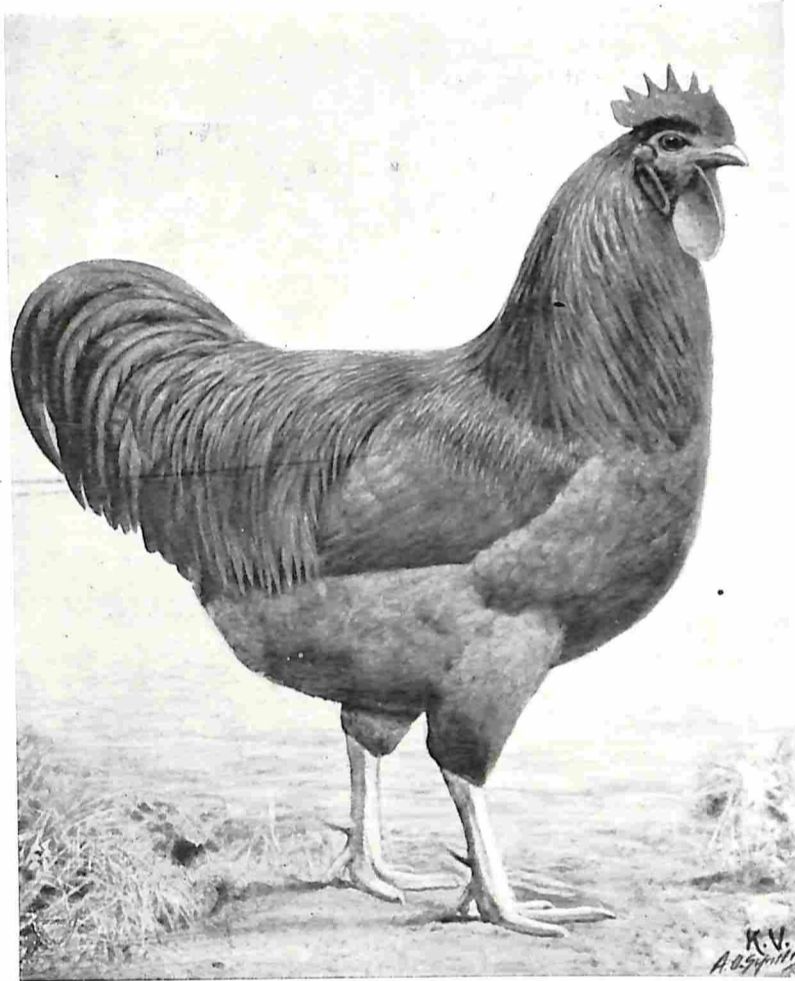
zekere vlucht, niet wetend waar te dalen, over de weide fladderden, te zullen verjagen. Putters brachten per stuk 50 cent op, zoodat twee of meer reeds een goed dagloon beloofden. „Trek u maar”, zeide hij, maar ook ik voelde mijn hart in mijn keel kloppen en in spanning keek ik naar de kleurige vogels, die zich eindelijk op de distels in de weide hadden neergezet. Toen klonk nogmaals de heldere roep van den leider, een roervogel fladderde uit eigen beweging een eindje op en weg waren de waardevolle vogels, in zuidwestelijke richting. ☼ In de verte hoorden wij het gejubel van de lokvogels langs verderop gelegen netten en met afgunst tuurden wij in die richting of ze daar meer geluk zouden hebben. En ja, niet lang duurde het of wij zagen een mannengestalte naar de baan rennen, en haast snikkend zei Spek: „die daar, heeft altijd geluk en ik arme kerel kan...” de rest ontging mij, daar ik snel de netten trok over een tiental vinken, die haast ongezien waren neergestreken. ☼ Spek had echter geen oogen meer voor andere vogels en steeds mopperde de afgunst nog na in zijn brein. Die putters zaten hem dwars en toen het ongeveer half acht was, zei hij, dat hij een stukje wilde gaan eten. Hij liet mij alleen en ik voelde een stukje wilde gaas groot. Want het was de eerste maal, dat dit gebeurde. ☼ Met scherp blik tuurde ik naar het Noord-Oosten maar het scheen wel of de vogels het trekken hadden gestaakt. Een vlucht spreuwen, een paar kraaien, nu en dan een leeuwrik, was alles, en reeds taande mijn blijdschap, toen de lokputter zijn schellen roep liet hooren. ☼ En plotseling waren zij gekomen; zwiingend, zonder gerucht, hadden zij laag over de aarde trekkend, mij verrast. Tijd om te roeren had ik niet, zelfs had ik mij nog niet kunnen bukken achter de struiken van de hut, toen zij reeds, zoals ijzerdraad zaten. ☼ Er waren er acht. Mooie vogels, zooals zij daar zaten in hun bont pakje. Coquet bogen zij het lijfje als zij den lokputter een wederwoord gaven. Er gingen 5 minuten voorbij en kloppend joeg mijn gaven door mijn aderen. Mijn slapen klopten, hoorbaar bonsde mijn hart. ☼ Als ik ze nu eens ving dan zou ik naam maken en groot zijn in de oogen van mijn vriend. Maar hoe ik wachtte, hoe mijn geduld werd weggevretten, de putters op het draad bleven zitten en schenen zeer vermoeid, want enkele staken den kop in de veeren en gingen slapen. ☼ Wat te doen, de hut kon ik niet verlaten om ze op te jagen, wachtte dus de boodschap. En toen gebeurde er iets, wat ik nooit zal vergeten. Nimmer had ik zulk een emotie als toen. Nogmaals klonk de roep van den lokputter, en als toen hellen slag antwoordden de acht op het draad

en als een kleurige vlucht vlinders streken een aantal meuwelingen — ook putters — op het draad neer en 't was één geschitter en gepronk van stem en kleuren. ☼ En toen kwam het gewichtige oogenblik. Een der putters streek neer op de baan tusschen de netten, vond op de daarbrachte zwarte aarde wat gemorst zaad en begon te vreten en toen dropen als kleurige, parelende droppels de vogels tusschen de netten. Hoe ik heb kunnen wachten tot zij er alle zaten, weet ik niet, maar ik volbracht het en met vasten trek haalde ik de netvleugels over en trok in één trek 24 stuks. Als kleurige, opgeprikte vlinders lagen de vogels onder de mazen, als levend paarlemoer schitterden hun roode, zwarte, witte en oranje vederen en nog stond ik vol bewondering te kijken toen de stem van Spek mij wakker schudde. „Wat is dat jonheer, is het touw stuk, waar sta je zoo naar te kijken,” riep hij mij van verre toe. Met wilde gebaren en uitbundig geschreeuw begroette ik hem, en toen hij bij de netten kwam en die schat van vogels zag, die voor hem het vooruitzicht van dagen van rijkdom openden, klonk het uit zijn bijna tandeloozen mond als een dankgebed: „dat ik dat nog eens zou beleven, wat zullen ze daarginds” — en hij deed met zijn knokkigen vinger de wanden waar de andere vogelbanen lagen — „wel zeggen, wat zullen ze de p... in hebben.” Toen grepen zijn begeerige handen onder het net en vóór hij de vogels in de vlucht (een soort kooi) deed, gleden zijn vingers kozend over de kleurige vederen, terwijl hij steeds korte klankjes van blijdschap deed hooren. ☼ De mare van de wonderbare vangst ging als een stormwind langs de banen. 't Duurde niet lang of er kwamen vogelvangsters zien of 't wel waar was, en trotsch toonde Spek zijn vangst. Wat mijn trots echter zeer bekoelde, was, dat hij deed alsof hij ze zelf getrokken had mededeeld. „Ik zag ze al in de verte komen en je hadt moeten hooren, hoe die,” en hij wees naar zijn lokputter, „te keer ging, ze waren schuw en ik heb ze in de vlucht moeten trekken en geen een smeerde hem, ik had ze allemaal in één trek...” Hij begon hoe langer hoe meer te fantaseeren en ik had niet den moed te zeggen, dat hij loog. Ongemerkt sloop ik heen, niemand miste mij in de nauwe hut, die nu vol nieuwsgierigen was. ☼ Toen ik in het schemeruurtje even bij Spek aanging, zeide hij mij, dat hij den mooisten putter voor mij had bewaard; voor zestig cent kon ik den putter kopen, omdat ik het was. Voor de anderen had hij, zoals ik later vernam, bij den poelier zeven stuivers gemaakt.

E. KUYLMAN.

RHODE ISLAND REDS.

DE *Rhode Island Red* is een van de weinige hoenderassen, dat *niet* gemaakt is met het vooropgezette doel om een nieuw ras te scheppen. Met de meeste andere rassen is dit wèl het geval geweest; die werden dan in den regel verkregen uit enkele andere reeds bestaande rassen, waarbij men zich voorstelde bepaalde kenmerken in het te scheppen ras vast te leggen; door vrij ver gedreven *inteeft* werd dit doel dan ook betrekkelijk spoedig bereikt; maar die inteeft had tevens tot gevolg, dat veel van de vitaliteit, de levenskracht, het weerstandsvermogen tegen ziekten van de oorspronkelijke rassen verloren ging. ☼ Met de *Reds* — dit is de juiste afkorting voor *Rhode Island Reds* — ging dat anders. De oorsprong van dit ras is de *boerekip* in het staatje *Rhode Island* van de Vereenigde Staten van Noord-Amerika. Naar Amerikaansche kenners vertellen, zijn voor den bouw van dit ras wel 12 verschillende rassen gebruikt. Het ras, dat het meest zijn stempel op de *Reds* heeft gedrukt, is de *roode Maleier* (*Red Malay Game*). Hiervan werden reeds omstreeks 1840 hanen geïmporteerd uit Nederlandsch- en Britsch-Indië; niet met de bedoeling om fokhanen te importeeren; die hanen waren slechts overgebleven levende proviand aan boord van schepen, die van *Boston* en andere kustplaatsen op Indië voeren. De farmers (boeren), die deze hanen bij hun kippen hielden, kregen al gauw in de gaten, dat de kuikens uit die kruising makkelijk groot te brengen, sterk waren, gauw veel vleesch aanzetten en zóó een smakelijken bout opleverden als piepkuiken, terwijl de hennen daaruit flinke geel tot bruin getinte eieren legden in vrij groot aantal; het kruisingsproduct was dus van groote *praktische* waarde voor hen. ☼ Door voortdurende aanvoer van roode hanen, later meer stelselmatig, en ook van enkele roode hennen, kreeg de roode tint steeds meer de overhand. Rood is van nature een van de sterkste kleuren; dit feit, het nageenog een halve eeuw lang kruisen van onverwante exemplaren, een primitieve huisvesting, waardoor de dieren veel aan weer en wêr blootgesteld waren, dit alles heeft de *Reds* tot een van de *sterkste* rassen gemaakt, met een maximum weerstandsvermogen tegen allerlei ziekten. ☼ Deze *vitaliteit*, het leggen van een flink bruinetint ei in vrij groot aantal en de malsche bout, die een *Red* geeft, niet alleen als kuiken, maar ook nog als ouder dier, deze eigenschappen maken de *Red* tot één van de meest gewenschte rassen in economisch opzicht. Pas de laatste kwart eeuw zijn de *Reds* meer stelselmatig op grotere schaal gefokt op een goed uiterlijk, een mooie kleur en een goed type, steeds met behoud van de eenmaal verkregen praktische eigenschappen. Den stoot daartoe gaf de oprichting van de „*Rhode Island Red Club of America*” in 1898, die kort daarna den eersten *Red*-standaard vaststelde. Eenige jaren later werd de toen al eenige malen gewijzigde standaard erkend door de „*American Poultry Association*”, de groote algemeene pluimvee-fokkers-organisatie in Noord-Amerika (ook de Canadeesche fokkers zijn daarbij aangesloten; dit jaar, 1924, is de jaarlijksche conventie in Augustus gehouden in Toronto, Canada). Van dien tijd af groeide de belangstelling voor de *Reds* met den dag en op 't oogenblik is het zeker een van de meest populaire rassen ter wereld; en die populariteit heeft het in de eerste plaats te danken aan de waarde-

RHODE ISLAND REDS. HAAN.

volle praktische eigenschappen, hiervoor in het kort genoemd. En voor den liefhebber komen daarbij de schitterend roode kleur in alle mogelijke tinten van licht tot donkerrood — volgens Amerikaansche kenners bestaan er *zestig* verschillende tinten van rood in *Rhode Island Red* kleur — en de gratievolle lijnen van een *Red* van goed type. Een troepje goede *Reds* tegen een groenen achtergrond is werkelijk een pracht-gezicht! ☼ Het rood van een *Red* is het resultaat van een menging van oranje, zwart en „*Indian red*” (Indiaansch rood). Bij een goede *Red* mag het oranje niet meer zichtbaar zijn, maar het ligt voor de hand, dat dit oranje nog dikwijls als terugslag — of niet voldoende doorfok — voor den dag komt, in hoofdzaak in zadel en hals. Het zwart is nog een standaard in den staart, in groote en kleine slagpennen (resp. buiten- en binnenvlag zwart met rood omzoomd) in de dekveeren van de groote slagpennen (weer omzoomd met rood) en in de uiterste tipjes van de lagere halsveeren bij de hennen. Het zwart in de vleugels mag in opgevouwen toestand niet zichtbaar zijn. De standaard schrijft dan ook voor, dat een *Red* *gelijkmatig rood* moet zijn van kop tot staart, zonder echter een tint van rood aan te geven, en dit,

omdat het niet mogelijk is dit te doen. Menging van de oorspronkelijke kleuren in een andere verhouding heeft toch een andere tint van rood tot resultaat. Dit is dan ook de reden, dat elke lang doorgefokte *Red*-stam een eigen tint van rood heeft. Het rood van een *Red* heeft de neiging om lichter te worden, vooral bij de hennen na het eerste jaar, maar ook bij den *jok* van dieren van een goed-roode kleur. Daarom is juist het zwart op de aangegeven plaatsen noodig om de warme tint van het rood vast te houden. En dat standaard-zwart, hoe uitgesproken 't ook moge voorkomen, is op den duur zelfs niet voldoende om de goede tint van rood vast te houden. Om dát te bereiken is af en toe *overmaat van zwart* aan één kant bij de paring *noodig*. Vandaar dat dieren, vooral hennen, met overmaat zwart op vleugels, borst en buik z.g.n. „gepeperde” hennen, hoewel zelf geen tentoonstellingsexemplaren, bij oordeelkundige paring zeer goede *jokdieren* kunnen zijn. Deels zwart in 't dons bij haan en hennen kan er toe bijdragen om de donskleur bij de na-

komelingen warmer rood te doen worden. ☼ De kenmerkende eigenschappen van een *Red* van goed type zijn een vrij lang, breed en diep lichaam, dat goed gebalanceerd is op een paar stevige beenen, met een goed gevulde borst, een horizontaal gedragen rug, met flauw oplopende, volgedragen vrij korte staart. Er is een tijd geweest, dat men het lichaam 2 maal zoo lang als hoog (diep) wilde, maar de beste meers waarde toe aan een dieper lichaam. Dit is in overeenstemming met de eischen wat betreft den bouw van den romp, vastgelegd in de nieuwste verandering van den (Amerikaanschen) standaard, nu 2 jaar geleden en het laatste werk van den gewezen secretaris van de Amerikaansche *Red Club*, Mr. W. H. Card, een jaar geleden gestorven, namelijk een schets van een idealen Enkelkammigen *Rhode Island Red* haan, houdt ten volle rekening met die nieuwste inzichten. *Wid Card*, zooals hij in Amerika algemeen genoemd werd, was twaalf jaar lang de ziel van de Amerikaansche *Red Club* en heeft, in 't begin onder zeer moeilijke omstandigheden, die *Club* weten uit te bouwen tot de grootste speciaalclub ter wereld. En toch maakten de 4 à 5000 leden van de club nog slechts

een tien procent uit van het aantal Red-fokkers, in Amerika bekend aan uitgevers en redactie van het Rhode Island Red Journal, een maandblad aan de Red afgewijd, met een oplage van een 40000 exemplaren. Bijna vier jaar geleden werd de Rhode Island Club van Nederland opgericht (S. Jongeling, Oosterbeek, is secretaris-penningmeester), die nu een kleine honderd leden telt en waarvan een dertigtal een „Branch Club” van de Amerikaansche Red Club vormt en daardoor meer voeling houdt met de beste Red-kenners, die deel uitmaken van de moederclub. Die Hollandsche club heeft er toe bijgedragen, om meer eenheid te brengen in de eischen, te stellen aan een tentoonstellings-Red en aan een goed fokdier, terwijl de van de club uitgegane propaganda er de laatste jaren velen toe gebracht heeft om zich Reds aan te schaffen. Kwam een jaar of vijf geleden de Red dan ook nog slechts sporadisch voor in Holland, thans ziet men het ras al over heel Nederland verspreid, zij het nog lang niet altijd in de warm-roode tint, die een Red tot zulk een prachtvogel maakt. Ook de nut-eigenschappen van het ras heeft de Club niet verwaarloosd. Speciale nut-Redfokkers — er zijn enkele stammen, die hierin uitmunten, voor zoover bekend trouwens oorspronkelijk opgebouwd uit materiaal van denzelfden Engelschen fokker — meenen zelfs nog, dat een groot legvermogen niet te vereenigen is met een goed-roode kleur, maar vooral in Amerika is wel al gebleken op legwedstrijden, dat de combinatie zeer wel mogelijk is. Op den onlangs gehouden 5en Nederlandschen legwedstrijd aan het Rijksproeffokstation te Beekbergen zaten in de uit tien toomen bestaande tentoonstellingsklasse vijf toomen Reds van Clubleden — het is het eenige ras, waarvan méér dan één toom in één kleurslag in deze klasse aanwezig was —; hoewel lang niet onder de beste van den geheelen wedstrijd behorende, waren er toch bij, die lang geen slecht figuur maakten. Wie even nadenkt moet begrijpen, dat het heel wat meer tijd, werk en dus ook geld kost om een bepaalden stam in een ras zoowel door te fokken op een goed uiterlijk als op legvermogen, dan op één van beide eigenschappen alleen. Het bestek van dit artikel laat niet toe om verder in details te treden. Maar als ik aan 't voorafgegane nog toevoeg, dat families, die dezen zomer hun vakantie doorbrachten in het door mijne vrouw gedreven pension, riepen over *den fijnen smaak van de eieren van onze Reds*, hoewel er onder waren die in de stad zelf kippen hadden, dus die gewend waren aan verse eieren en zich niet behoefden te behelpen met de 3 à 4 weken oude eieren uit den winkel, hoop ik, dat het sommige lezers, die er gelegenheid toe hebben, er toe moge brengen om ook een toompje Reds te gaan houden. Verwacht geen record-legcijfers van 300 eieren en meer van goed-roode Reds, maar een gemiddelden leg van 160 à 180 eieren bij tijdig fokken — een Red heeft normaal 6½ maand noodig om aan den leg te komen — kunt gij zeker bereiken, vooral in kleine toompjes, natuurlijk bij goede verzorging. Zelf kwam ik hier tot dusver tot 207 eieren in 1en leg uit een hen van Amerikaansch bloed en dat waren eieren van ongeveer 70 gram; 58 hiervan werden gelegd in de maanden October t/m December op het eind van haar 1e legjaar. De twee beste dochters uit deze hen, geboren 10 Mei '23, dus niet wat men noemt *vroeg-breed*, legden tot en met 3 December 1924 resp. 208 en 238 eieren, de eerste van dezelfde grootte als die van de moeder, de laatste iets kleiner; hun grootmoeder van vaderskant legde (in Amerika) 243 eieren in 1en leg, 238 in 2en en 173 eieren in 3en leg. Hun moeder legde in 2en leg t/m 15 November 153 eieren (in haar 1en leg tot dien datum 180 eieren); zij ruide vrij laat het eerste jaar en viel nu half November in de rui; die 2 dochters begonnen resp. 26 en 24 Dec. 1923 te leggen; zij waren resp. 3 en 2 maal broedsch; de laatste is nog aan

CHINEESCHE EEREPOORT MET HOUTEN STEUNPILAREN.

den leg. De Rhode Island Red is een van de rassen, die het langst doorleggen in latere jaren. F. H. STAVERMAN.

CHINEESCHE EEREPOORTEN.

ZOOALS de velden in het voorjaar de prachtigste bloemen voortbrengen, lieflijke oogstreelingen, die een wandeling tot een rein genot maken, zoo biedt het oude China den rondtrekkenden reiziger prachtige bouwwerken, onvergetelijke kunstprodukten, spontaan voortgebracht in tijden, toen het leven zonder kunst voor zelfs den armsten Chinees een dor bestaan zou heeten. Wat den vreemdeling vooral treft zijn de eerepoorten, P'ai Lou genaamd, meestal van graniet, met gewelfde daken en kunstig beeldhouwwerk. Deze poorten werden vele eeuwen geleden opgericht ter eere van hen, die door reinen levenswandel of nobele daden uitblonken. Peking heeft er verscheidene, maar ze zijn in alle oude Chineesche steden, als Soochow, Hangchow en Nanking bij dozijnen te vinden. Sommige dezer poorten zijn vervallen en hier en daar vormen de vier granieten palen nog het eenige, dat van het voormalig kunstwerk is overgebleven. De vroegste eerepoorten dateeren uit den T'ang en Sung tijd, maar niettegenstaande het materiaal waaruit deze vervaardigd waren, zeer duurzaam is, is er van deze heel oude poorten niet veel meer over. De poorten dragen een opschrift als b.v. de hieronder afgebeelde: „Zijn hart was rein en oprecht als groen jade” wat de vertaling is van de vier Chineesche karakters der afgebeelde P'ai Lou; de voornaamste poorten waren die, welke bij keizerlijk besluit werden opgericht en daarvan door een bijzonder opschrift getuigen. Namen van dappere krijgslieden werden door eerepoorten aan de vergetelheid ontrukkt, zoo ook die van staatsdienaren, die uitblonken door hun rechtvaardig bestuur. Voor geleerden werden P'ai Lou's opgericht en voor honderdjarigen, want slechts een werkelijk goed mensch, zoo meent de Chinees, bereikt zulk een hoogen ouderdom. Ook de bijzonder lofwaardige daad ener vrouw, van zelfmoord plegen bij het

CHINEESCHE EEREPOORT, GEHEEL VAN GRANJET GEBOUWD.

overlijden van haar echtgenoot, werd met een erepoort beloond, terwijl meisjes, wier verloofde voor het huwelijk overleed en die hun verder leven ongetrouwd bleven, een gelijke eer werd bewezen. ☒ Enkele monumenten van den zelfden vorm als de P'ai Lou's zijn evenwel slechts als stadsverfraaiing bedoeld geweest en zij werden dus niet ter eere van een bepaald persoon opgericht. Vooral Peking telt veel van deze prachtige poorten, grillig van vorm en van bijzonder juiste proporties. Juist hierin munt de Chineesche architectuur zoo uit. De mooiste erepoort welke nu nog bestaat is waarschijnlijk die aan het begin van de breede avenue, langs welke men de graven bereikt der keizers van de Ming-dynastie.

E. P. BOODE.

Het droomland achter de bergen.

(Vervolg van bladz. 591).

☒ Het luide getoeter van een Rolls Royce, die de oprijlaan inkomt, doet hen zwijgen. Drie minuten later opent een gepoederde lakei in de pruimkleurige Furlmere livrei een van de cederhouten deuren en kondigt aan: „Sir Cyprian en Lady Beamish, m'lady." Een bijzonder elegant, bijzonder gedistingeerd paar treedt binnen. De man, zeer op zijn gemak, draagt een fluweelen kraag op zijn nauw sluitend gekleede jas, zijden sokken onder zijn verlakte schoenen en drie zwarte parels in zijn schitterend wit overhemd. Een monocle in schildpad-rand hangt aan een moiré lint om zijn hals. Een grijze snor en keurig puntbaardje doen zijn verstandig gezicht goed uitkomen. De vrouw — aan wier maatschappelijke rang onze oude vriend, de dokter, het grootste deel van zijn succes en heel zijn nieuwen adel te danken heeft — is olijfkleurig van tint, klein en zeer levendig. Donker, glanzend haar, volgens de laatste Londensche mode kort geknipt, omgeeft een breed voorhoofd, een fijnen neus, volle roode lippen en zwarte, amandelvormige oogen. Zij draagt een laag uitgesneden avondjapon van een rijk, gouden weefsel. Een lange ketting van smaragden valt sierlijk van den slanken hals bijna tot op haar knieën. „Lady Dicky," zegt de nieuw aangekomene met diepe, volle stem. „Ik hoop dat wij niet te laat zijn". „Maar een paar minuutjes, lieve Lady Cyp." „Het is niet onze schuld," vervolgt Lady Beamish. . . . „Arme Cyprian! Toen hij om zes uur thuis kwam na een dag jagen in de moerassen, wachtten drie patiënten op hem. Ik vind dat onbeschaamd. Stel je voor! Ze zijn den heelen weg van Londen hierheen gereden om hem te consulteren omtrent—" „St! lieveling," valt Beamish zijn vrouw in de rede. „Ambtsgeheimen. . . ." ☒ Weer komt een auto in de oprijlaan naar Castle Furlmere. En dezen keer kondigt de lakei aan: „Monsieur et Madame de Gys!" „Maar, *mon vieux*," zegt de Lange, die reeds halverwege de kamer zijn ouden kameraad bij de reusachtige hand pakt — „ik maak mijn excuses voor dien idioot van een lakei. Hier in Engeland, *tu sais*, worden militaire titels niet meer gebruikt." „Ho! ho! ho!" lacht René de Gys. „*Je comprends*. Je maakt een excuus omdat dat *espèce de gigolo* mij niet aandiende als „commandant." Maar ik heb dien titel afgelegd: als goed Fransch republikein heeft men geen titel noodig. Sta mij toe dat ik u mijn vrouw voorstel." De Gys — die haastig naar Engeland was geroepen voor een conferentie met het Koninklijk Aardrijkskundig Genootschap — is ietwat veranderd. De groote, roode baard is een weinig grijs geworden. Het reusachtige lichaam onder het slappe overhemd, de zware beenen in de zachte, zwarte broek, schijnen minder militair dan vroeger. De roodbruine oogen hebben wat van hun vuur verloren en een meer sentimenteële uit-

drukking gekregen. Want René de Gys aanbidt zijn mooie vrouw — de roodharige dochter der Iersche Republiek, die hij nu aan zijn gastvrouw voorstelt. En om de waarheid te zeggen is Madame De Gys — bijna zoo groot als haar man — een prachtig schepsel. Haar huid steekt zoo wit als paarlmoer af tegen het donker purper van het avondtoilet dat zij draagt; haar figuur is heerlijk; haar barnsteenkleurige oogen en ivoorhaare tanden zijn volmaakt. ☒ Een Oostersche gong in de groote hal wordt voor het diner geluid. De Lange biedt Lady Beamish zijn arm aan; De Gys loopt met Lady Flora; de dokter met Madame de Gys. En zoo gaan de drie vrienden, zoo wonderbaar hereenigd, naar de westelijke eetzaal — een keurig vertrek met een Aubusson tapijt, witte muren met paneelen van Rose-Dubarry zijde, verlicht door twaalf opaalkleurige zolderlampen, die een zachten gloed werpen op het schitterende zilver, de heerlijke orchideeën en het fijne linnen van Lady Flora's tafel. ☒ Het diner, onberispelijk gereed gemaakt door den Furlmere „chef" en even onberispelijk voorgediend door de satellieten in livrei onder leiding van den *butler*, is afgelopen. „Vertelt u ons eens, Monsieur de Gys," lispelt Lady Flora, „wat gebeurde er nadat de vulkaan — het was immers een vulkaan, niet waar? — uitbarstte en ge alleen zijt gebleven met den witten olifant? Mijn gemaal spreekt zelden over zijn avonturen in en buiten Harinesië." „Och, Milady, er blijft weinig meer te vertellen over. In den loop des tijds bereikten wij de delta van de Roode Rivier. En daar knielde onze redder voor de laatste maal. Want zijn tijd was gekomen — de tijd van zijn dood.

Met tranen in de oogen namen wij afscheid van het edele dier, dat een eenzamen dood in het oerwoud tegemoet ging. Eindelijk bereikten wij Hanoi. Ik herinner mij dat wij drie skeletten waren, drie door koorts verteerde geraamten. Wij gingen op een schip. Wij kwamen te Saigon. Wij reden rechtstreeks naar Pu-Yi's huis. Pu-Yi's tolk schreeuwde, toen hij ons zag. Wij grepen Pu-Yi's tolk bij de keel; wij zwoeren hem te zullen doo-

den als hij niet —" „Kalm aan, De Gys," sprak de koele stem van Richard, Lord Furlmere. „Je weet dat Pu-Yi volstrekt geen bezwaar maakte om ons de bekentenissen terug te geven. Een Chinees houdt altijd zijn woord —" „Ja," gaf De Gystoe, „dat was ik vergeten! Ik word oud, *mes amis*. Herinnert ge u, *mes amis*, den middag op het Campo Santo te Genua, toen wij, na het einde van onze zwerftochten, bij de groote graftombe van Tomasso Negrini stonden; toen wij afscheid van elkander namen en ieder onzen eigen weg gingen — jij en de goede dokter naar Engeland — ik om mij te melden aan het Bureau voor den Kolonialen Dienst. —" ☒ En nu staat Lady Flora gracieus op uit haar stoel en op een wenk uit haar violette oogen trekken de drie dames zich terug. „Voor mij," zegt Richard, Lord Furlmere, „lijkt alles op een wonderbare film. Is het mogelijk dat wij drieën, die hier zitten, zulke dagen hebben beleefd?" „Wat mij betreft," zegt Sir Cyprian en strijkt over zijn puntbaardje — „ik ga nooit naar bioscopen. Ik kan dus niet zeggen of je vergelijking juist is. Voor mij zullen onze avonturen altijd zeer wezenlijk blijven." „Misschien, wanneer De Gys ooit het ware verhaal van onze reizen schrijft." „*Mes amis*," zegt De Gys plagend lachend tegen den dokter, „dit boek is reeds geschreven." Sir Cyprian schrikt. „Ik hoop dat je niets hebt gezegd van —" „Van onze politieke gesprekken? Neen dokter. Het verhaal dat te gelijkertijd in Frankrijk, Engeland en Amerika zal verschijnen, is slechts een vertelling van onze avonturen, *pur et simple*." . . . . En de drie heeren voegden zich bij de dames in den salon. . . .

EINDE.

Foto v. d. Laarse.

ZEILTOCHTJE OP ZEE BIJ ZONSONDERGANG.